MİŞON'UN DEFİNESİ

PEYAMİ SAFA

DAMLA YAYINEVİ

ÇOCUK KİTAPLARI SERİSİ

PEYAMİ SAFA

Server Bedi

MİŞON'UN DEFİNESİ

CİNGÖZ RECAİ

(Cıva Necati)

MİŞON'UN DEFİNESİ

Her Kitapta Başlı başına Bir Hikâye Var

Muharriri: Server Bedi

Naşiri: Türk Neşriyat Yurdu
Şark ve Maarif Kitaphanesi
İstanbul
1926

I

Cingöz Recai, Rumelihisarı'ndaki pembe köşkünde, bir akşam, gazeteleri okuyordu. Son zamanlarda ince zekâsı, cesaret ve kıvraklığı ile meşhur hırsızın sevgisini kazanan yardımcısı Feridun:

"Usta," dedi. "İşsizlikten canım sıkılıyor."

Cingöz hafifçe başını salladı:

"Hakkın var, bir aydır boş oturuyoruz. Ben de gazeteleri alıcı gözüyle okuyorum. Belki bir iş çıkar. Şu İngiliz milyonerini soyduğumuz vakit herifi gazeteden tanımıştık."

“Evet usta... Sizin gazetelerden iş çıkartmakta da bilginiz vardır...”

“Canım. İnsanda çalışacak kudret olduktan sonra iş mi yok? Meselâ, şurada on iki satırlık bir küçük haber var. Gazetenin dördüncü sayfasına atılmış... Bundan bile iş çıkmaz mı sanıyorsun? Nah, al, oku...”

Cingöz gazeteyi yardımcısına uzattı.

Haber şu idi:

Mişon'un Definesi

"Balat halkı gayet garip bir olayın dedikodusu içindedir. O semtte Mişon isminde ihtiyar bir Yahudi varmış. Bu adama on beş sene evvel babasından büyük bir servet kalmış, fakat cimri ihtiyar bu parayı oturduğu köhne evin bir köşesine saklamış ve on parasına dokunmamış.

Şimdi ihtiyar ölmek üzeredir. Fakat definenin yerini hiç kimseye haber vermiyor ve doktora:

"Ben yaşayacağım, ölmeyeceğim!” diyormuş.

Mişon'un ölüm halinde bulunduğu muhakkak olduğuna göre, vârisleri de olmayan bu ihtiyarın definesi, ölümünden sonra ebediyen gizli kalacaktır ve hiç bir işe yaramayacaktır."

Cingöz'ün yardımcısı gazeteyi okur okumaz büyük bir sevinçle bağırdı:

“Mükemmel! Mükemmel bir iş! Bir define! Hem kârlı, hem eğlenceli bir iş...”

Cingöz tasdik etti:

"Evet... Bu bilmeceyi halletmek nefis bir şey..."

"Fakat, çaresi nedir, usta?"

"Ölmeden evvel yahudinin teveccühünü kazanmak!"

Cingöz gülüyordu.

Feridun mırıldandı:

"Alay ediyorsun."

"Doğrusunu istersen bu iş pek kolay değil... Herif can çekişiyormuş. Definenin yerini haber vermeden evvel ölürse, varis olmadığı için hükümet evine el koyar ve defineyi arar. Belki de bulamaz. Bulsa da, bulmasa da bize ne?"

"Herif ölmeden evvel evine girmeliyiz değil mi?"

"Şüphesiz, fakat size definenin yerini söyler mi? Kim bilir şimdiye kadar kaç kişi ihtiyarın ağzından bu sırrı almak istemiştir."

"İşte bu sırrı almanın çaresini bulmalı usta!"

"Bulmalı ama nasıl? Bulmalı demek kâfi değil... Kafanı biraz zorla bakalım.."

"Bir şey düşünemiyorum, usta..."

Cingöz kendi kendine konuşur gibi mırıldandı:

"Ölüm hâlinde bir ihtiyarın ağzından nasıl söz alınır? Bunun birkaç usulü vardır."

"Bir değil de, birkaç tane usul mü?"

"Evet... Benim başımdan buna benzer iki hadise geçti. Birinde hastayı manyetizma etmiştim. Bu bir usuldür. Hasta uyur uyumaz, ne var ne yok her şeyi tane

tane söyler... Fakat tehlikesi de vardır. Hasta ölüm halinde, bu sarsıntıya tahammül edemeyerek sıfırı tüketebilir...”

“Fena!...”

“Emin bir usul değildir.”

“Başka?...”

“Bir de hastayı uyutmadan kurnazca bir karşılıklı konuşma ile ağzından bazı laflar almak ve ona göre defineyi aramak vardır.”

“Ne gibi?”

“Meselâ, hastanın yanına bir yolu bulup girilir. Ona: ‘Ben definenin yerini biliyorum?’ denir. Bir münakaşa açılır, üç beş yer sayılır, hasta bunları inkâr eder, fakat ses tonundan ip uçları elde edilir. Bundan da çıkarılacak netice pek doğru ve açık değildir, üstelik mükemmel bir psikolog olmaya da ihtiyaç vardır.”

“Bu usul fena görünmüyor.”

“Buna da vaktimiz yok... Hasta ile uzun müddet baş başa kalmak lâzım...”

“O hâlde başka bir usulümüz olduğuna inanacağım geliyor.”

“En iyi usulün tatbikatını bir saate kadar göreceksin. Şimdi kalk. Ufak tefek bazı eşyayı çantamıza koyarak Balat’a gidelim.”

II

Hava iyice kararmış ve gece bastırmıştı. Cingöz ile yardımcısı soruştura soruştura Mişon'un evini buldular.

Cingöz Recai, lâzım gelen bütün talimatı vermiş bulunduğu için yeni bir şey söylemeye lüzum görmeden evin kapısını çaldı. Bu, eski iki katlı tahtadan yapılmış, pencereleri ışıksız bir evdi.

Kapı açılmadan evvel, kart bir Yahudi:

"Kim o?..."

"Aç!..."

"Kimsin sen?"

"Ben Belediye doktoruyum. Hastayı göreceğim."

"Kaç Belediye doktoru? Sabahleyin bir tane daha geldi."

"Aç be! Sana şimdi hükümet hesap mı verecek?"

Usta hırsız böyle emreder gibi bağırınca sokak kapısı gıcırtılarla açıldı, Cingöz Recai ve yardımcısı içeri girdiler.

Yahudi karısı, elindeki teneke lâmbayı hırsızların yüzüne doğru tutarak iki temiz kılıklı insan görünce biraz nezaket gösterdi:

"Buyurunuz... Sabahtan beri hükümet memurlarına kapı açmaktan bıktım. Fakat siz..."

Kadın sözünü bitirememişti. Cingöz Recai derhâl kadının üstüne atılarak onu bir hamlede yere yuvarladı.

Feridun da sokak kapısını kilitliyordu.

Cingöz Recai, derhal kadının üstüne atılarak onu bir hamlede yere yuvarladı.

Kadın gık demeden iki hırsız tarafından sımsıkı bağlandı. Ağzı tıkandı. Bu işler çıt çıkmadan yapılmıştı.

Cingöz Recai ile yardımcısı bu yolda evi soruşturarak gelirlerken ihtiyar Mişon'un evinde bir yahudi karısından başka insan olmadığını da öğrenmişlerdi.

Cingöz Elektrik fenerini yakarak, hiç gürültü etmeden merdivenlere doğru yürüdü.

Feridun onu takip ediyordu.

İkinci kata gürültüsüzce çıktılar.

Cingöz, sofada, kapalı iki oda kapısı görüyordu. Anahtar deliğinden baktı ve dipteki odanın önünde durarak yardımcısına işaret etti:

"Burada!"

Sonra elindeki çantayı yere koyarak açtı. İçinden bir siyah örtü çıkardı. Bütün vücuduna sardı. Yine çantadan içi boş büyük bir mukavva iskelet kafası çıkararak başına geçirdi. Feridun ustasının bu kıyafeti ile cidden korkunç bir manzara aldığını gözleriyle anlattı.

Cingöz elini yavaşça hastanın oda kapısı topuzuna koydu ve sesini değiştirerek, ağır, derin, uzun ve âdeta insan sesine benzemeyen bir söylenişle:

"Mişooon! Mişooon," dedi.

İçeriden hastanın iniltili sesi geldi.

Cingöz Recai aynı sesle tekrar ediyordu:

"Mişooon! Mişooon..."

Sonra yavaşça kapıyı açtı ve eşikte durdu. Feridun gizlenmişti. Mişon bir minder üstünde, sefil bir yatakta yatıyordu. Yüzü sapsarı ve elmacık kemikleri fırlamıştı.

İskelet kafalı simsiyah bir şekil görünce gözleri büyüyerek bir inilti kopardı:

"Allah'ım! Allah'ım!..."

Cingöz Recai, yine o ağır sesiyle, yavaş yavaş söyledi:

"Mişon! Ben Azrail'im... Fakat Korkma... Senin canını almaya gelmedim."

Mişon! Ben Azrail'im... Fakat.... Korkma... Senin canını almaya gelmedim.

Mişon yatakta büzülüyor, başını yastığa gömerek korku içinde yalvarıyordu:

"Alma! Alma!..."

Recai odanın ortasına iki adım attı:

"Korkma eğer söylediklerimi yaparsan bu sene değil gelecek sene senin canını alacağım."

Hasta mırıldandı:

"Emret!"

"Söyle bana... Definenin yerini hiç kimseye haber verdin mi?"

"Hayır!..."

"Aferin... Hiç kimseye söylemeyeceğine söz verir misin?"

"Söylemem, söylemem!"

"Kim sorarsa yanlış cevap vereceksin... Define bahçede yahut bodrumdadır diyeceksin."

"Bodrumda demem, o vakit doğruyu söylemiş olurum."

"Aferin! Bodrumda olduğunu katiyen söyleme. Yerde yahut duvarın içinde olduğunu da söyleme."

"Söylemem, duvarın içinde olduğu da söylemem, hiç söylemem."

"On beş sene evvel sen o defineyi duvara yerleştirirken ben seni görmüştüm Mişon, iyi yer seçtin."

"Orası su deposudur, kapağı da vardır, fakat ben kapağı sıva ile kapamıştım."

"Biliyorum Mişon, biliyorum... Ben o zaman babanın canını almaya gelmiştim de sizin evi görmüştüm, bir daha gelmiştim."

"Ah! Şimdi benim canımı almayacaksın değil mi?"

"Hayır...Fakat sakın yerinden kımıldama!..."

III

Cingöz Recai, dışarı çıkar çıkmaz yardımcısına işaret etti, çantasını aldı ve hastanın oda kapısını dışarıdan kilitleyerek aşağı indi ve bodruma girdiler.

Cingöz keyifli idi:

“Gördün ya, Feridun, can çekişen bir ihtiyarın ağzından ancak Azrail lâf alabilir. Her şeyi duydun değil mi?”

“Duydum usta...”

“Şurada dört duvar var. Şimdi bu duvarlardan birinde su deposunun kapağını bulmalıyız.”

“Üstüne sıva yapılmış değil mi?”

“Evet!...”

Cingöz elektrik fenerini duvarlara tutarak dikkatle bakıyordu. Çantasından bazı demirler çıkararak duvarların bazı noktalarının topraklarını kazıdı. On dakika kadar uğraştılar.

Nihayet duvarın birinde, Cingöz'ün elinde demir, kazınan sıvaların altında başka bir demire sürtündü. Cingöz bu demir levhanın etrafında ve üstündeki bütün sıvaları kazıdıktan sonra meydana su deposunun kapağı çıktı.

Usta hırsız neşeli bir kahkaha savurdu.

"Bulduk! Bulduk hazineyi. Defineyi bulduk! Fakat bu kapak kilitli..."

Yine çantasından bazı aletler çıkararak kilidi kurcaladı. Beş dakika uğraştıktan sonra kapağı açtı.

Derhâl elektrik fenerini tuttu: Burası bir metre yüksekliğinde derin boşluklara doğru uzanan garip bir yoldu. Kenarda büyücek bir çekmece duruyordu. Usta hırsız çekmeceyi çıkardı, yere koydu. Elektrik fenerini yardımcısına verdi.

Çekmecenin kapağını açtı, içinde birkaç torba altın ve birçok kâğıt para vardı...

Çekmeceyi kucaklayarak ayağa kalktı:

"Haydi yavrum! Savuşalım!.."

Fakat sözünü bitirmeden birdenbire durakladı. Çünkü yukarı katta bir kapının açılıp kapandığını ve gürültülü ayak seslerinin evi doldurduğunu işitti:

"Feridun!" dedi.

"Usta!"

"Enselendik."

"Evet usta!"

"Karıyı iyi bağlamamışız."

"O mu haber verdi?"

"Öyle olacak."

"Vay melun karı!"

"Bodruma gelirken de karının bağlarını bir kere yoklamayı düşünmedik..."

“Ne yapacağız?”

“Bir şey düşünemiyorum.”

“Buraya gelirler mi?”

“Şimdi damlarlar. Bütün evi arayacaklar.”

Recai bir saniye düşündü. Gözlerini hazne kapağından ayırmıyordu. Doğru bodrum kapısına koştu ve sürmesini sürdü:

“Bu kapıyı kırıncaya kadar vakit kazanırız,” dedi.

Sonra çantayı Feridun'un eline verdikten sonra çekmeceyi kucakladı ve yardımcısına:

“Su deposunun içine gireceğiz.” dedi.

“Oradan nereye gidilir?”

“Bakalım.”

İkisi de hazneden içeriye girdiler. Eğilerek yürüyorlardı. Cingöz Elektrik fenerini tutuyor ve ilerilere bakıyordu. Nihayet bir toprak yığınına geldiler. Cingöz yardımcısına dedi ki:

“Derhâl geri dön, bodruma koş orada bir eski kazma var, al gel!...”

Feridun koştu iki dakika sonra telâşla gelerek kazmayı Cingöz'e verdi:

“Usta bodrumun kapısını kırıyorlar, nerede ise gelecekler!”

Cingöz Recai kazmayı toprak yığınına vurmaya başladı. Haznenin ağzında sesler vardı:

“Buradan! Buradan!...”

“Burası nereye çıkar!”

"Su deposuna."

"Giriniz!..." diyorlardı.

Cingöz bütün kuvvetiyle birkaç kazma daha vurarak bir insan vücudu geçebilecek kadar bir delik açtı:

"Arkamdan gel!..." dedi ve vücudunu delikten içeri soktu. Bir balık gibi kayarak öte tarafa geçti.

Burası tahta perde ile çevrili açık havada bir aralıktı. Arkasından Feridun da çıktı. Çanta ile çekmeceyi de aldılar. Polisler su deposunun içine girmişlerdi. Cingöz derhâl yardımcısıyla birlikte tahta perdeye tırmandı. Ve oradan da bir viraneye atladılar.

Fakat kuvvetli bir el Cingöz'ü omuzundan yakaladı.

"Dur Cingöz!"

"Vay Rızacığım!"

"Bu taraftan kaçacağını hesaplamıştım. Nafile, eldesin, kımıldama, yakarım..."

Cingöz Recai, karşısında meşhur polis hafiyesinin galip ve hâkim yüzünü ve elindeki silâhını görüyordu. Etrafına bakındı. Rıza'dan başka kimseler yoktu. Bir kere de yardımcısına baktı.

Mehmet Rıza gözünü Cingöz Recai'den ayırmıyordu:

"Önüme düşünüz, dedi. Yahudi karısı karakola haber vermiş. Oradan da bana eve telefon ettiler. Otomobille yıldırım gibi geldim. Zahmetim boşa çıkmadı. Düşünüz önüme bakalım."

Cingöz Recai itaat etti. Fakat Feridun biraz arkaya kalır gibi yapmıştı. Rıza başını çevirirken çenesine müthiş bir yumruk yiyerek sersemlemişti. İki hırsız derhâl üstüne çullanmışlardı. Elinden silâhını aldılar.

Mehmet Rıza, başının çevirirken çenesine müthiş bir yumruk yiyerek sersemleşti.

Ve acele Rıza'nın kollarını bağladılar.

Cingöz rakibinin yanağını okşadı:

"Allah'a ısmarladık... Yine görüşürüz..."

Sonra yardımcısı ile birlikte viraneliğin karanlıklarında koşmaya başladı. Polisler de tahta perdenin üstünde atlayarak polis hafiyesinin yanına gelmişlerdi. Bağlarını çözdüler ve ona sordular:

"Ne yapalım Rıza Bey, takip edelim mi?"

"Hayır! Faydası yok! Bu sefer de bırakalım! Fakat er geç bu melun kanunun pençesine düşecektir. Bundan imanım kadar eminim!" dedi.

SON

Peyami Safa

CİNGÖZ RECAİ

Türk edebiyatının en ünlü polisiye kahramanı Cingöz Recai, soluk kesen maceralarıyla okuyucularını şaşırtmaya devam ediyor. Sıradanmış gibi görünen hikâyelerle ustalıklı maceralar çıkaran Peyami Safa, akıcı üslubu ve kuvvetli kurgusuyla polisiye türünün en sevilen örneklerini bu kitaplarla gözler önüne seriyor.

Cingöz Recai, ülkenin en tanınmış kibar hırsızıdır. Başkomiser Mehmed Rıza'yı peşinden koşturan, dünyaca ünlü dedektif Sherlock Holmes'e kök söktüren, kurnaz, cesur, soğukkanlı, zarif, tahsilli ve görgülü özellikleriyle Türk edebiyatının en meşhur tiplemelerindendir.

Cingöz Recai, helal para kazanmış kimselere dokunmayıp servetini haksız yollardan kazananların baş belası olur. O, haram yiyicilerden aldıklarını muhtaçlara dağıtan bir iyilik abidesidir. Milli değerlerine düşkün olan Cingöz Recai, kendi asayiş anlayışıyla Fransızların Arsen Lüpen'ine, İngilizlerin Sherlock Holmes'ine şapka çıkartır.

Damla Yayınevi olarak sizleri Cingöz Recai'nin nefes kesen maceralarıyla buluşturmaktan mutluluk duyarız.

GENÇ DAMLA

kitapyurdu.com